УДК 347.73

© 2005 р. **Н.А. Маринів**
Національна юридична академія України імені Ярослава Мудрого, Харків

КАМЕРАЛЬНІ ПЕРЕВІРКИ В СИСТЕМІ ПОДАТКОВОГО КОНТРОЛЮ

Постановка проблеми. Ефективний податковий контроль є необхідною умовою функціонування податкової системи будь-якої держави. За його відсутності або низькій результативності важко розраховувати на те, що платники податків будуть своєчасно і в повному обсязі сплачувати податки та збори (обов'язкові платежі). Зважаючи, що Україна сьогодні перебуває у постійному пошуку оптимальної системи оподаткування, яка б, з одного боку, забезпечувала податковими надходженнями бюджети всіх рівнів, а з іншого - стимулювала економічну активність суб'єктів господарювання, важливість наукових розробок і досліджень з цих питань беззаперечна.

Ступінь наукової розробки проблеми. Зазначимо, що аналізу теоретичних і практичних питань сутності, змісту податкового контролю та механізму його проведення, в науковій літературі присвячено чимало праць, серед найбільш вагомих із яких можна виділити роботи Г.В.Атаманчука, И.Л. Бачило, Д.Н. Бахрах, О.Н.Горбунової, О.Ю.Грачевої, М.В.Карасевої, Ю.В.Кваші, І.І.Кучерова, О.Ю.Судакова, Д.О.Орешкіна, М.П.Кучерявенка, Л.М.Касьяненко,О.А.Ногіної, Г.В.Петрової, О.В.Поролло, Л.А.Савченко, М.С.Студенікіної, О.С.Шарова, С.О. Шохіна, та інших, що, безумовно, свідчить про важливість вказаної проблеми.

Метою даної статті є дослідження правової природи податкової перевірки як найбільш ефективної форми реалізації податкового контролю та, зокрема, такого її виду як камеральна.

Виклад основного матеріалу. Загальновідомо, що вітчизняна система оподаткування сьогодні далека від досконалості, її характерною особливістю на даному етапі податкової реформи є наявність цілого ряду правових проблем, які стоять на шляху її еволюційного та динамічного розвитку. Не останнє місце серед зазначених проблем займає проблема невизначеності жодним нормативно-правовим актом поняття форми податкового контролю, і, зокрема, такої його основної форми реалізації, як податкова перевірка, тоді як з погляду практичної організації контрольної діяльності податкових органів форма податкового контролю є одним із важливих його елементів, а неправильний вибір тих чи інших форм здійснення податкового контролю, а також недотримання регламентованого законодавчими актами порядку здійснення цієї діяльності може призвести до значних негативних правових наслідків, зокрема до скасування рішень, прийнятих на підставі результатів податкового контролю. Так, аналіз розгляду скарг платників податків на рішення податкових органів свідчить, що за 2005 рік були визнані обґрунтованими скарги та скасовані в цілому за розглядом первинних і повторних скарг 6017 податкових повідомлень-рішень на загальну суму 3767,8 млн. грн., або 34,9 відсотка від розглянутих оскаржених податкових повідомлень-рішень. При цьому однією із причин скасування рішень органів державної податкової служби стало саме недотримання законодавства щодо порядку здійснення контрольно-перевірочної роботи, оформлення її реалізації матеріалів перевірок. Проведення податкових перевірок регулюється Законом України "Про державну податкову службу в Україні" [1], Законом України "Про порядок погашення зобов'язань платників податків перед бюджетами і державними цільовими фондами" [2] та іншими нормативними актами, що деталізують положення вищезгаданих Законів.

Оперуючи такими термінами як "документальні невиїзні перевірки", "планові та позапланові виїзні перевірки", "камеральна перевірка" законодавець, однак, не дає поняття самого терміна "перевірка".

Поняття перевірки, які даються вченими, в основному, ідентичні. Даючи поняття "перевірка", вони зазначають, що перевірка стосується основних чи окремих питань фінансової діяльності і проводиться з використанням балансових, звітних і розхідних документів з метою виявлення порушень фінансової дисципліни, усунення їх негативних наслідків. Так, О.О.Ял-булганов зазначав, що перевірка стосується основних питань фінансової діяльності [3, С.49], інші зазначають, що вона здійснюється з окремих питань [4, с.90] та визначають її як одиничну контрольну дію на певній ділянці діяльності контрольованого суб'єкта, здійснювана на місці з використанням облікових, звітних документів для виявлення порушень фінансової дисципліни і усунення їх наслідків [5, С.60]. Л.А.Савченко визначає перевірку як систему контрольних дій щодо вивчення

окремих ділянок фінансово-господарської чи адміністративно-розпорядчої діяльності відповідного об'єкта [6, с.266-267].

Ю.Ф.Кваша податкову перевірку розцінює як процесуальну дію податкової адміністрації з контролю за дотриманням податкового законодавства, правильністю обчислення, своєчасністю та повнотою сплати податків і зборів, що здійснюється шляхом зіставлення фактичних даних, отриманих у результаті податкового контролю, з даними податкових декларацій та інших звітних документів, що подаються платниками податків до податкових органів [7, с.21, 25].

М.П.Кучерявенко податкову перевірку визначає як діяльність податкових органів (або, в деяких випадках, аудиторських, громадських організацій) з аналізу і дослідженню первинної облікової і звітної документації, пов'язаної зі сплатою податкових платежів, з метою перевірки своєчасної і повної сплати податків і зборів, правильного ведення податкового обліку, обчислення сум податкових платежів, здійснення податкової звітності [8, с.504].

Визнаючи податкові перевірки як основну форму здійснення податкового контролю, Шаров О.С. податкові перевірки визначає як процесуальні дії податкового органу з контролю за правильністю обчислення, своєчасністю і повнотою сплати (перерахування) податків (зборів) [9, Ст.18].

Н.Ю.Пришва податкову перевірку розцінює як діяльність визначених у Законі України "Про порядок погашення зобов'язань платників податків перед бюджетами та державними цільовими фондами" контролюючих органів щодо огляду й аналізу первинних фінансово-господарських і бухгалтерських документів на предмет дотримання платником порядку строків нарахування, утримання, сплати податків, інших податкових платежів та подачі податкової звітності [10, с.108-111].

Не зупиняючись на аналізі видів податкових перевірок, розглянемо такий її вид, як камеральна. Визначення такої перевірки як окреме, чітко означене поняття вперше на законодавчому рівні проведено Законом України «Про порядок погашення зобов'язань платників податків перед бюджетами і державними цільовими фондами», відповідно до підпункту 4.2.2 п. 4.2, ст. 4 якого камеральною вважається перевірка, яка проводиться контролюючим органом виключно на підставі даних, зазначених у податкових деклараціях, без проведення будь-яких інших видів перевірок платника податків. Проведення камеральної перевірки завжди пов'язано з наданням податкової декларації до контролюючого органу.

Основними етапами камеральної перевірки є: 1) перевірка повноти і своєчасності надання платником податків документів податкової звітності, передбачених законодавством про податки і збори; 2) перевірка своєчасності надання розрахунків по податках в податковий орган; 3) візуальна перевірка правильності оформлення документів податкової звітності (повноти заповнення всіх необхідних реквізитів, чіткості їх заповнення і т.д.); 4) перевірка правильності складання розрахунків по податках, що включає арифметичний підрахунок підсумкових сум податків, що підлягають сплаті до бюджету, і перевірку обґрунтованості застосування ставок податку і податкових пільг, а також правильність відображення показників, необхідних для обчислення бази оподаткування; При цьому зазначимо, що законодавчого визначення термінів "арифметична" та "методологічна помилка" не існує. Комітетом Верховної Ради України з питань фінансів і банківської діяльності листом від 20.03.2001 р. №06-10/167 [12] надано роз'яснення щодо визначенням терміна "арифметична помилка або описка", згідно з яким під арифметичними помилками або описками, які привели до заниження сум податку на прибуток, належить розуміти помилки або описки, допущені платником податку при заповненні декларації про прибуток підприємства або додатків до неї, зокрема при виконанні арифметичних дій, передбачених при обчисленні об'єкта оподаткування з метою визначення податкових зобов'язань по податку на прибуток (складання або віднімання відповідних рядків), описки, допущені при перенесенні даних з додатків, на підставі яких заповнюються відповідні рядки декларації (неправильно поставлена кома при застосуванні одиниці вимірювання, неправильно перенесений підсумок з додатку і т. п.), а також помилки, допущені при веденні податкового обліку у відповідних реєстрах, а також при перенесенні даних податкового обліку з реєстрів у декларацію про прибуток підприємства або додатки до неї. Державна податкова адміністрація України листом від 06.07.2001 р. № 9018/7/23-3317 роз'яснила, що під "методологічною помилкою" належить розуміти помилку, допущену платником податків при складанні ним декларації, яка полягає у неправильному застосуванні або незастосуванні ставок оподаткування чи коефіцієнтів при визначенні податкового зобов'язання з того чи іншого податку, збору (обов'язкового платежу) [13]; 5) перевірка правильності

обчислення бази оподаткування, при якій здійснюється аналіз узгодженості показників, що повторюються в бухгалтерській звітності і податкових розрахунках з погляду достовірності окремих показників, наявності сумнівних моментів або невідповідностей, що вказують на можливі порушення податкової дисципліни, логічний контроль за наявністю протиріч у звітній інформації, зіставлення показників зі звітними показниками попереднього звітного періоду.

Враховуючи напрями, за якими проводиться камеральна перевірка, можна виділити такі її види: формальну; арифметичну; нормативну; безпосередню.

Формальна перевірка включає перевірку наявності всіх установлених законодавством форм звітності і документів (наприклад, документів, що підтверджують надання податкових пільг чи експорт продукції і т.д.) та чітке заповнення всіх передбачених правовими актами обов'язкових реквізитів.

Арифметична перевірка дає можливість оцінити правильність арифметичного підрахунку підсумкових сум у документі, як по горизонталі, так і по вертикалі того або іншого показника.

Нормативна перевірка - це перевірка змісту документа з погляду відповідності його чинному законодавству, що дозволяє виявити незаконні за змістом документи, встановити факти необґрунтованого списання витрат на собівартість продукції, неправильність застосування ставок податків і т.ін.

Безпосередня камеральна перевірка є логічною перевіркою кореспонденції цифрових даних, відповідно до яких платник податків визначає суму податку, що підлягає внесенню до бюджету.

За результатами проведення камеральної перевірки оформляється акт, а в разі відсутності порушень податкового, валютного та іншого законодавства -довідка. Визначення акта та довідки наведено в Порядку оформлення результатів невиїзних документальних, виїзних планових і позапланових перевірок з питань дотримання податкового, валютного та іншого законодавства, затвердженим наказом Державної податкової адміністрації України від 10 серпня 2005 року № 327. Згідно з пп. 1.3 цього Порядку актом вважається службовий документ, який підтверджує факт проведення невиїзної документальної або виїзної планової чи позапланової перевірки фінансово - господарської діяльності суб'єкта господарювання і є носієм доказової інформації про виявлені порушення вимог податкового, валютного та іншого законодавства суб'єктами господарювання. Довідка - службовий документ, який підтверджує факт проведення невиїзної документальної або виїзної планової чи позапланової: перевірки фінансово-господарської діяльності суб'єкта господарювання і є носієм доказової інформації про невстановлення фактів порушень вимог податкового, валютного та іншого законодавства суб'єктами господарювання. За підсумками проведення камеральної перевірки можуть бути застосовані санкції або здійснено донарахування податку. Наобхідно виділити деякі особливості камеральної податкової перевірки: 1)проведення такої перевірки не передбачає спеціального рішення посадової особи контролюючого органу. Вказане випливає із аналізу положень норм Закону України "Про державну податкову службу в Україні", яким передбачено обов'язковість письмового рішення керівника відповідного органу державної служби лише для проведення планової та позапланової виїзної перевірки; 2) вона може проводитися необмежену кількість разів протягом року після подачі зобов'язаними особами податкової звітності до контролюючого органу. Можливість проведення камеральної перевірки саме після прийняття від платників податків документів обов'язкової звітності закріплена пп..4.1.2 п.4.1 ст.4 Закону України "Про порядок погашення зобов'язань платниками податків перед бюджетами та державними цільовими фондами", згідно з яким податкова декларація приймається без попередньої перевірки вказаних у ній показників через канцелярію податкового органу, чий статус визначається відповідним нормативно-правовим актом; 3) здійснення камеральної перевірки зумовлене обов'язком фахівців контролюючих органів; 4) вона проводиться за місцем знаходження контролюючого органу; 5) об'єктом камеральної перевірки є сукупність фінансово-господарських операцій тільки за звітний період; 6) камеральна перевірка проводиться, виходячи лише із даних податкових декларацій платників податків, поданих до податкового органу; 7) камеральна перевірка проводиться щодо всіх платників податків; 8) камеральна перевірка може проводитися без участі представника платника податку.

Не зважажючи на намагання законодавчого удосконалення контрольної діяльності органів державної податкової служби, залишається невирішеною ціла низка питань, що регулює проведення податкових перевірок як у цілому, так, зокрема, і камеральних. Хоча камеральні перевірки за своєю природою є фактично документальними невиїзними перевірками (так, п.7.7 ст. 7 Закону України "Про податок на додану вар-

тість" оперує таким поняттям "документальна невиїзна перевірка (камеральна)")[14] , право на проведення яких органами державної податкової служби закріплено статтею 11 Закону України "Про державну податкову службу в Україні", однак у разі виявлення під час її проведення фактів порушень вимог податкового законодавства суб'єктами господарювання може виникнути питання щодо можливості застосування штрафних санкцій, оскільки відповідно до пп.17.1.4 п.17.1 ст. 17 Закону України "Про порядок погашення податкових зобов'язань платниками податків перед бюджетами та державними цільовими фондами" штрафні санкції застосовуються у розмірах, передбачених цим Законом, у разі коли контролюючий орган внаслідок проведення **камеральної перевірки** виявляє арифметичні або методологічні помилки в поданій платником податків податковій декларації, які призвели до заниження суми податкового зобов'язання, і самостійно донараховує суму податкового зобов'язання платника податків. У зв'язку з чим вважаємо за необхідне врегулювати вказані неточності шляхом внесення змін до Закону України "Про порядок погашення податкових зобов'язань платниками податків перед бюджетами та державними цільовими фондами" щодо визначення камеральної перевірки невиїзною документальною перевіркою. Також потребує законодавчого врегулювання питання щодо обов'язковості проведення камеральних перевірок з переліком конкретних видів податків, зборів (обов'язкових платежів), стосовно яких вона має проводитися (за умови надання документів обов'язкової звітності), підконтрольних суб'єктів, строків їх проведення та термінів тривалості перевірки. Необхідність такого врегулювання очевидна, оскільки саме проведення камеральних перевірок, враховуючи, що періодичність їх проведення протягом року необмежена, а також встановлюючи максимально короткі строки для їх проведення (після подання податкової декларації), призведе до більш швидкого (в порівнянні з результатами виїзних перевірок) виявлення та усунення порушень вимог податкового законодавства, що і для платника податків є в деякій мірі виграшним, оскільки розмір штрафних санкцій у разі виявлення порушень при проведенні такого виду перевірок дещо менший. Крім цього, це призведе до недопущення платником таких порушень у наступних податкових деклараціях, наприклад, у разі неправильного застосування податкових пільг або ставок оподаткування.

Висновок. Підсумовуючи вищевикладене і враховуючи наукову думку та діюче податкове законодавство, пропонуємо таке визначення податкової перевірки — це регламентована нормативно-правовими актами процесуальна діяльність чітко визначених уповноважених контролюючих органів з дотримання платником порядку строків нарахування, утримання, сплати податків, інших податкових платежів та подачі податкової звітності шляхом аналізу і дослідження первинної облікової та звітної документації, пов'язаної зі сплатою податків та інших зборів (обов'язкових платежів).

Основною метою проведення камеральної перевірки як одного із видів податкової перевірки є контроль за дотриманням платником податків законодавчих нормативних правових актів про податки і збори, виявлення і запобігання податковим правопорушенням, стягнення сум несплачених (не повністю сплачених) податків по виявлених правопорушеннях, притягання винних осіб до відповідальності за здійснення податкових правопорушень, а також підготовка необхідної інформації для забезпечення раціонального відбору платників податків для проведення виїзних податкових перевірок.

Враховуючи напрями, за якими проводиться камеральна перевірка, можна виділити такі її види: формальну перевірку; арифметичну перевірку; нормативну перевірку; безпосередню камеральную перевірку.

Вдосконалення механізму проведення камеральних перевірок призведе, з одного боку, до більш швидкого (в порівнянні з результатами виїзних перевірок) виявлення та усунення порушень вимог податкового законодавства, а з іншого - до недопущення платником таких порушень у наступних податкових деклараціях.

Список літератури

1. Закон України від 04.12.1990 № 509-XII "Про державну податкову службу в Україні" //Відомості Верховної Ради УСРС. -1991. - №6. - Ст.37

2. Закон України від 21.12.2000 року № 2181 - III "Про порядок погашення зобов'язань платників податків перед бюджетами та державними цільовими фондами" // Відомості Верховної Ради України. -2001. -N10. -Ст. 44.

3. Ялбулганов А.А. Финансовый контроль как институт финансового права. // Юристь. -1999. -С.49;

4.Фінансове право:Підручник /Алісов Є.О., Воронова Л.К., Кадькаленко С.Т. та ін./ Керівник авт.колективу і відп.ред. Л.К.Воронова. - Харків: Консум, 1998.

5. Воронова Л.К., Кучерявенко Н.П. Финансовое право: Учебное пособие для студентов юридических вузов и факультетов. -Харьков: Легас, 2003.

6.Савченко Л.А. Правові проблеми фінансового контролю в Україні: Монографія. – Ірпінь: Академія державної податкової служби України, 2001.

7. Налоговый контроль: налоговые проверки и производство по фактам налоговых правонарушений: Учебно-практическое пособие /Под ред.проф. Ю.Ф.Кваши. -М. : Юристь, 2001.

8. Кучерявенко Н.П. Курс налогового,права. В 6т. т.Ш: Учение о налоге. - Харків: Легас; Право, 2005.

9. Шаров А.С. Организационно-правовые формы осуществления налогового контроля в Российской Федерации: Автореф. дис. ...канд. юрид. наук. 12.00.14. / Всерос. гос. налог, акад. Министерства налогов и сборов РФ. - М., 2002. - 23с.

10. Пришва Н.Ю. Правові засади здійснення контролю за сплатою обов'язкових платежів //Вісник КНУ ім.Т.Г.Шевченка.- Випуск 52-53. -2003. - Ст.108-111.

11.Кустова М.В., Ногина О.А., Шевелева НА. Налоговое право России. Общая часть: Учебник / Отв. ред.. Н.А.Шевелева. - С.296-298

12. Вісник законодавства України. - 2001. - №04. -Ст.16

13. Збірник систематизованого законодавства. - 2001. - №11. —Ст.47

14. Закон України "Про податок на додану вартість" від 03.04.1997 року № 168/97-ВР//Відомості Верховної Ради України. -1997. - N21. -Ст. 156.

Стаття надійшла до редколегії 2 грудня 2005 року.
Рекомендована до опублікування у «Віснику» відповідальним секретарем Р.О.Гаврилюк.

N.A. Mariniv

CAMERAL CHECKS IN SYSTEM OF THE FINANCIAL CONTROL

Summary

This article is devoted to research of a legal nature of tax check as most effective form of realization of the tax control and in particular, it’s such kind as cameral.

НАУКОВИЙ ВІСНИК

ЧЕРНІВЕЦЬКОГО УНІВЕРСИТЕТУ

Рік заснування 1996

Випуск 306

Правознавство

Збірник наукових праць

Чернівці
“*Рута*”
2005

Науковий вісник Чернівецького університету: Збірник наук. праць. Вип. 306: Правознавство. - Чернівці: Рута, 2005. – 124 с.

Naukovy Visnyk Chernivetskoho Universitetu: Zbirnyk Naukovyh Prats. Vyp. 306: Jurisprudance. – Chernivtsi: Ruta, 2005. – 124 s.

У випуску на основі врахування новітніх досягнень юридичної науки, узагальнення правозастосовної практики, вітчизняного і зарубіжного досвіду висвітлюються проблеми теорії та практики різних галузей права, сформульовані практичні рекомендації законодавцю щодо вдосконалення чинного законодавства, а також працівникам правоохоронних органів по застосуванню конкретних норм права в умовах перехідного суспільства.

Для науковців, викладачів вищих і середніх спеціальних навчальних закладів, студентів, працівників правоохоронних і правозастосовних органів.

The issue on the base of the newest achievements of legal science, law application practice, domestic and foreign experience touches upon the problems of theory and the practice of the various law branches, there are formulated practical recommendations to the legislator on the development of the legislation currently in force, as well as to the employees of law-protecting bodies on the application of the concrete norms of law in the circumstances of transitional society.

It can be used by scientific employees, teachers of institutions of higher and secondary specialized education, students, employees of law-applying and law-protecting bodies.

Редколегія випуску: доктор юрид. наук, проф. **Пацурківський П.С.** (наук. редактор),
доктор юрид. наук, проф. **Никифорак М.В.** (заст. наук. редактора),
канд. юрид. наук, доц. **Гаврилюк Р.О.** (відповідальний секретар),
канд. юрид. наук, доц. **Гетманцев О.В.,**
доктор юрид. наук, проф. **Георгіца А.З.,**
доктор юрид. наук, проф. **Грищук В.К.,**
доктор юрид. наук, проф. **Козловський А.А.,**
доктор юрид. наук, проф. **Козюбра М.І.,**
доктор юрид. наук, проф. **Кузнєцова Н.С.,**
доктор юрид. наук, проф. **Якимчук М.К.**

Збірник входить до переліку фахових видань ВАК України

Свідоцтво Міністерства України у справах преси та інформації
№ 2158 серія КВ від 21.08.1996 р.
Загальнодержавне видання

Рекомендовано до друку Вченою радою Чернівецького національного університету імені Юрія Федьковича

Адреса редколегії випуску “Правознавство”:
Україна, 58012, м. Чернівці, вул. Коцюбинського, 2, національний університет,
кафедра конституційного, адміністративного і фінансового права, тел. (0372) 58-48-73
E-meil: oleg@chnu.cv.ua

© Чернівецький університет, 2005.

Підписано до друку 26.12.2005 р. Формат 60x84/8. Друк офсетний. Папір офсетний.
Умовн. друк. арк. 13,5. Обл. - вид. арк. 14,5. Зам. -п. Тираж 200 прим.
Друкарня видавництва “Рута” Чернівецького національного університету.
58012, Чернівці, вул. Коцюбинського, 2.

ЗМІСТ

І. МЕТОДОЛОГІЯ ЮРИДИЧНОЇ НАУКИ. ФІЛОСОФІЯ ПРАВА. ТЕОРІЯ ТА ІСТОРІЯ ДЕРЖАВИ І ПРАВА

Никифорак М.В. Буковина у складі молдавського князівства: історико-правові аспекти 5
Бунчук О.Б. Дослідження правового становища галицького селянства у наукових працях І.Я.Франка 9
Василенко А.М. Деякі аспекти правового статусу української діаспори 14
Нестеренко Л.Б. Державні видатки як інститут фінансового права в XIX – на початку XX століття 18

ІІ. КОНСТИТУЦІЙНЕ ПРАВО

Бучковський Л., Стецюк П.Б. Витоки (початки) польського конституціоналізму 24
Сердюк В.В. Незалежність і неупередженість суду як складові права на судовий захист та їх значення для Верховного Суду України 30
Шутак Т.Г. Еволюція нормативно-правових підходів до конституційно-правового статусу Центрального банку держави (на прикладі Великобританії та України) 37
Мігоряну С.Д. Регламентація права на судовий захист у міжнародному праві з прав людини 43
Боднар С.Б. Пріоритет принципу рівності прав людини та проблема його реалізації в державному будівництві 48

ІІІ. ЦИВІЛЬНЕ ПРАВО І ПРОЦЕС. МІЖНАРОДНЕ ПРИВАТНЕ ПРАВО. ПРАВО СОЦІАЛЬНОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ

Бервено С.М. Загальна характеристика стадії виконання договору 53
Никифорак В.М. Правова природа договору страхування 58
Паскар А.Л. Сутність цивільних процесуальних правовідносин 63

IV. ЗЕМЕЛЬНЕ ПРАВО. АДМІНІСТРАТИВНЕ ПРАВО І ПРОЦЕС. ФІНАНСОВЕ ПРАВО

Кітовські Б. Інститут відповідальності Ради Міністрів Республіки Польща за виконання закону про бюджет 68
Гриценко І.С. Категорія «адміністративний примус» у працях перших учених-адміністративістів 74
Якимчук Н.Я. Місце правового інституту розпорядників бюджетних коштів у системі фінансового права 78
Агафонова Н.В. Поняття роялті за чинним податковим законодавством України 84
Ващенко Ю.В. Загальні засади справляння акцизного збору за законодавством Європейського Союзу та України 87
Маринів Н.А. Камеральні перевірки в системі податкового контролю 94
Вдовічена Л.І. Сутність принципу адекватності в податковому праві 99
Мусійчук І.М. Правові аспекти регулювання оподаткування нерезидентів податком на додану вартість .104
Костя Д.В. Проблеми правового регулювання плати за використання надр 109

V. КРИМІНАЛЬНЕ ПРАВО І ПРОЦЕС. КРИМІНОЛОГІЯ. ПРОКУРАТУРА

Огородник А.П., Кириченко С.А., Кириченко Ю.О. Місце полінаукового напрямку «теорія антиделіктної інформації» у системі юридичних наук 114
Гусар Л.В. Кримінологічні аспекти реалізації інституту необхідної оборони 118
До наших авторів 123

CONTENTS

I. METHODOLOGY OF LEGAL SCIENCE. PHILOSOPHY OF LAW. THEORY AND HISTORY OF STATE AND LAW. COMPARATIVE LAW

Nykyforak M.V. Bukowina in structure of the Moldavian principality: historical-legal aspects.....5
Bunchuk O.B. Research of legal status of ukrainian peasants in the scientific heritage of i. ya. Franko.....9
Vasylenko A.M. Some aspects of legal status for Ukrainian diaspora.....14
Nesterenko L.B. The State expenditure as institute of the financial law in XIX – in the beginning of XX century.....18

II. CONSTITUTIONAL LAW

Buchkovskiy L., Stetsjuk P. Sources (beginning) of the polish constitutionalism 24
Serdjuk V.V. Independence and disaffection of court as the compound rights for judicial protection and their value for the supreme court of Ukraine.....30
Shutak T.G. The evolution of normative and legal conceptions to the State Central Bank constitutional legal status (as an instance of Great Britain and Ukraine) 37
Mihoryanu S.D. Regulation of the right on judicial protection in international law of the human right 43
Bodnar S.B. Priority of the principle equality human's rights and problem to it's realization in state construction.....48

III. CIVIL LAW AND PROCEDURE. INTERNATIONAL PRIVAT LAW. SOCIAL SECURITY LAW

Berveno S.M. General characteristic of a stage execution of a contract.....53
Nikiforak V.M. The legal nature of the insurance contract.....58
Pascar A.L. The sense of civil procedural law relationships 63

IV. LAND LAW. ADMINISTRATIVE LAW AND PROCEDURE. FINANCIAL LAW

Bartosz Kitowski. Institution of responsibility for execution of budget act against background of vote of approval for ministers' council of republic of Poland.....68
Grytsenko I.S. Category „administrative coercion" in works first administrative scientists.....74
Yakymchuk N.Y. Place of the legal institution of the managers of the budgetary funds in system of the financial right 78
Agafonova N.V. Concept of royalty according to the current tax legislation of Ukraine 84
Vashchenko J.V. Common bases of collection of an excise tax for the legislation the European Union and Ukraine 87
Mariniv N.A. Cameral checks in system of the financial control 94
Vdovichena L.I. Essence of a principle of adequacy in the tax law.....99
Musiychuk I.M. Legal aspects of regulation of nonresidents' taxation by value added tax 104
Kostya D.V. Problems of the legal regulation of the payment for use of the depths.....109

V. CRIMINAL LAW AND PROCEDURE. CRIMINOLOGY. PROCURACY

Ogorodnyk A.P., Kyrychenko S.A., Kyrychenko U.O. The position of the multiscientific area "theoty of contradelict information" in the system of the law sciences.....114
Husar L.V. Criminalogical issues of realization of the institution of necessary defense.....118
To our authors 123